

**NOVE NAJDBE REDKE VRSTE *PRETNERIA METKAE* BOGNOLO, 2000
(COLEOPTERA: CHOLEVIDAE: LEPTODIRINAE)**

Bojan KOFLER

Podlubnik 301, SI – 4220 Škofja Loka, e-mail: bojan.kofler@telemach.net

Izvleček – Redka vrsta *Pretneria metkae* je bila na Triglavu (2863 m) najdena na 4 lokacijah: Ivačičevi jami (Kat. št.: 2399), Snežni konti pod Malim Triglavom, Kotlu pod severnim ostenjem Kredarice in na poti med Domom Planika in Triglavsko škrbino.

KLJUČNE BESEDE: Coleoptera, Cholevidae, Leptodirinae, *Pretneria*, favna, Slovenija

Abstract – NEW FINDS OF THE RARE SPECIES *PRETNERIA METKAE* BOGNOLO, 2000 (COLEOPTERA: CHOLEVIDAE: LEPTODIRINAE)

Pretneria metkae, a rare species, was found in 4 locations on the Mt. Triglav (2863m): Ivačičeva jama (Cad. No.:2399), Snežna konta under Mali Triglav, Kotel under north face of Kredarica and on the path between Dom Planika and Triglavska škrbina.

KEY WORDS: Coleoptera, Cholevidae, Leptodirinae, *Pretneria*, fauna, Slovenia

Metkina pretnerija (*Pretneria metkae*) velja za redko vrsto hrošča podzemljarka. Od najdbe prvega primerka leta 1938 je do njenega opisa leta 2000 poteklo kar 62 let. Šele Bognolo je zbral dovolj materiala za opis nove vrste. V njem (Bognolo, 2000) navaja 3 najdišča (Triglav 2200 m; Triglav, Kredarica, 2300-2500 m in Pršivec, Jama za Križem kat. št.: 642). Za prvi dve najdišči ne podaja nobenih natančnejših podatkov o njuni lokaciji. V svoji Reviziji rodu *Pretneria* (Bognolo, 2016) povzema prejšnje podatke in ne navaja novih. Tudi avtor tega prispevka v strokovni literaturi ni našel poročil o novih najdbah vrste.

Slika 1: Vhod v Ivačičevo jamo (foto Miroslava Kofler)

Biološke raziskave pod vrhom Triglava je avtor prispevka opravil v letih 2009 - 2013 in 2015 - 2018. Pri lovu je uporabil metodo talnih pasti. Vrsto je našel na štirih lokacijah:

Slika 2: Snežna konta pod Malim Triglavom (foto Miroslava Kofler)

V **Ivačičevi jami** (Kat. št.: 2399) (slika 1), ki se odpira v južnem ostenju Kredarice, se je večje število primerkov ulovilo v talno past, nastavljeno v zadnjem delu te ledene jame in sicer na začetku strmine, ki vodi do jamskega okna. Spremljajoča favna hroščev: *Nebria (Oreonebria) diaphana bohiniensis* Müller, 1928.

V **Snežni konti pod Malim Triglavom** (slika 2) so se primerki ulovili zgolj v grušču na dnu kake 4 metre globoke, skoraj navpične razpoke. Spremljajoča favna hroščev: *Nebria (Oreonebria) diaphana bohiniensis* Müller, 1928, *Nebria (Alpaeus) germari germari* Heer, 1837.

Slika 3: Kotel pod severnim ostenjem Kredarice (foto Miroslava Kofler)

V Kotlu pod severnim ostenjem Kredarice (slika 3) je avtor vrsto iskal s talnimi pastmi v številnih 4 - 10 metrov globokih brezni, pa tudi zunaj v grušču, neposredno ob zaplatah snega. Našel je nekaj primerkov v brezni, nobenega pa v pasteh izven brezen. Spremljajoča favna hroščev: *Anophthalmus nivalis nivalis* G. Müller, 1922, *Anophthalmus ravasini alpestris* Daffner, 1996, *Nebria (Alpaeus) germari germari* Heer, 1837, *Nebria (Oreonebria) diaphana bohiniensis* Müller, 1928.

Ob poti od Doma Planike proti Triglavski škrbini je avtor v manjši kotanji ujel na talno past en sam primerk. Spremljajoča favna hroščev: *Nebria (Alpaeus) germari germari* Heer, 1837.

Ulov/ preiskani material:

Slovenija, Julijske Alpe, Kredarica, Ivačičeva jama (Kat.št.: 2399), 2435 m: 17.9.2012 - 4.9.2013, 2♂, 5♀; 4.9.2013 - 31.8.2015, 8♀. Leg., det., coll. B. Kofler (Zbirka CBKS, Škofja Loka).

Slovenija, Julijske Alpe, Snežna konta pod Malim Triglavom, 2313 m: 2.8.2016 - 30.8.2017, 1♂, 3♀. Leg., det., coll. B. Kofler (Zbirka CBKS, Škofja Loka).

Slovenija, Julijske Alpe, Kotel pod Kredarico, 2371 m: 2.8.2016 - 30.8.2017, 2♂, 1♀. Leg., det., coll. B. Kofler (Zbirka CBKS, Škofja Loka).

Slovenija, Julijske Alpe, Dom Planika pod Triglavom, 2399 m: 3.8.2016 - 31.8.2017, 1♀. Leg., det., coll. B. Kofler (Zbirka CBKS, Škofja Loka).

Komentar:

Hrošč podzemljarske metkine pretnerije poseljuje mrzle visokogorske jame, brezna in manjše prostore v razpokani kamenini, za katere so značilne nizka temperatura in visoka relativna vlaga zraka, ter dolgotrajna ali stalna prisotnost snega oziroma ledu. Med raziskavo je bilo daleč največ primerkov metkine pretnerije ulovljenih na koncu 130 m dolge in 18 m globoke Ivačičeve jame. Ostale, skromnejše najdbe izvirajo iz globokih razpok in manjših brezen. Vabe, ki so bile postavljene plitvo v tleh so bile neuspešne. Izjema je najdba enega samega primerka v pasti na dnu plitve vrtače v bližini Doma Planika.

Literatura

Bognolo, M., 2000: Il genere *Pretneria* (Coleoptera: Cholevidae). *Boll. Soc. entomol. ital.*, 132 (1): 29-42

Bognolo, M., 2016: Revision of the genus *Pretneria* Müller, 1931 (Coleoptera, Cholevidae, Leptodirinae). *Atti Mus. Civ. Stor. Nat. Trieste* 58: 85-123

Jamarska zveza Slovenije, 2018: *Kataster jam*, Ljubljana

Prejeto / Received: 14. 9. 2020